

STANDARDNI, KOMERCIJALNO TEHNIČKI USLOVI PRODAJE ALUMINIJUMSKIH PROFILA, PROIZVODA I USLUGA

1. OPSTE

Pojam »**PRODAVAC**« u Standardnim uslovima prodaje odnosi se na privredno društvo »**TEHNOMARKET doo**, Skadarska 73, Pančevo. Pod pojmom »**ROBA**« podrazumevaju se aluminijumski profili i drugi proizvodi iz proizvodnog programa Prodavca, kao i pomoći materijali i proizvodi drugih proizvođača, koje je Prodavac uvrstio u prodajni assortiman u smislu kompletiranja svog prodajnog programa. Pod pojmom »**USLUGA**« podrazumevaju se aktivnosti koje su komplement proizvodnom programu, a koje je Prodavac uvrstio u svoj prodajni program. Pod pojmom »**KUPAC**« podrazumeva se pravno ili fizičko lice koje kupuje robu ili usluge od Prodavca ili iskazuje interesovanje za istim. »**UGOVOR**« je pisani sporazum sačinjen između Kupca i Prodavca u vezi sa kupoprodajom robe i/ili usluga.

2. STANDARDNI USLOVI PRODAJE I UGOVORI

Prodavac je sačinio »**Standardne uslove prodaje**« da bi zainteresovanim kupcima ili kupcima sa kojima nema potpisanih ugovora, predložio uslove pod kojima je spreman da prada robu i usluge iz svog prodajnog programa. Ovaj dokument će biti na raspolaganju kupcu prilikom dostavljanja ponude ili najkasnije do dostavljanja predračuna, a biće dostupan kupcima i na web stranici Prodavca, te će se podrazumevati da je Kupac upoznat sa »**Standardnim uslovima prodaje**« pre donošenja konačne odluke o plasiraju svoje narudžbe i realizaciji posla.

U slučaju obostranog interesa Prodavac može sa Kupcem potpisati **Ugovor o poslovno tehničkoj saradnji** koji bi trebalo da po najvažnijim pitanjima reguliše njihove međusobne odnose, prava i obaveze. Ovakav Ugovor može suspendovati neke odredbe Standardnih uslova prodaje, ali se isto tako u nekim svojim članovima može pozvati na ovaj dokument i potvrditi njegovu validnost u celosti ili u pojedinim delovima.

Prodavac i Kupac mogu takodje, kada za to ima potrebe, po konkretnom poslu napraviti poseban **Kupoprodajni Ugovor** koji može suspendovati delove ili u celosti Ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji i Standardne uslove prodaje. Ukoliko pak ovakvi ugovori ne postoje podrazumevajuće se važenje »**Standardnih uslova prodaje**«.

3. NARUDŽBE I PRIHVATANJE NARUDŽBE

Sve narudžbe moraju od strane kupca da budu dostavljene u pisanoj formi.

Prodavac potvrđuje prihvatanje narudžbe izdavanjem Predračuna. Ovi dokumenti bi trebalo da sadrže cenu i ostale, jasno definisane komercijalno-tehničke uslove, koji proističu bilo iz specijalnog kupoprodajnog ugovora, Ugovora o poslovno tehničkoj saradnji ili, u slučaju da ovakvi ugovori ne postoje, iz **Standardnih uslova prodaje**.

4. VALIDNOST PONUDA I CENA

Ukoliko nije prethodno povučena, ponuda ili predračun Prodavca su otvoreni za prihvatanje u okviru navedenog perioda validnosti. Ako takav period nije eksplicitno naveden u ovim dokumentima, oni se mogu smatrati validnim najkasnije do kraja tekućeg meseca u kome su ovi dokumenti izdati.

Prilikom formiranja ponuda ili predračuna Prodavac u principu primenjuje aktuelni zvanični cenovnik. Cenovnik je izražen u EUR-ima, a dinarska protivvrednost se obračunava po važećem srednjem kursu Narodne Banke Srbije. Prodavac zadržava pravo da periodično, po sopstvenoj proceni, revidira zvanični cenovnik u skladu sa promenama cena repromaterijala, energetika, radne snage kao i drugih elemenata i uslova na tržištu.

U svojoj ponudi ili predračunu Prodavac može davati određene popuste ili rabate, saglasno dogovoru sa kupcem ili relevantnim odredbama potpisanih ugovora.

Cene ne uključuju PDV, niti bilo kakve slične takse, doprinose ili ostale obaveze, osim u slučajevima kada se to posebno naglasi.

Roba će biti isporučena po definisanom paritetu i mesto isporuke. Ako pak paritet i mesto isporuke nisu eksplicitno navedeni, smatraće se da je cena data na paritetu **Ex Works fabrika ekstruzije Tehnomarket, Pančevo** t.j. da je mesto isporuke Fabrika Prodavca.

5. FAKTURISANJE I PLAĆANJE

Prodavac je obavezan da isporuči robu i usluge kvantitativno i kvalitativno u skladu sa ponudom, odnosno izdatim predračunom. Kupac se međutim obavezuje da usled specifičnosti proizvodnje profila, kao ispravnu prihvati i isporuku aluminijumskih profila u kojim razlike između ponuđene i stvarno isporučene količine, izražene u težinskim jedinicama, nije veća od **10%**. Prilikom ovakve isporuke Prodavac će fakturisati profile obračunavajući stvarnu, izmerenu težinu profila.

Kupac vrši plaćanje u domaćoj valuti (RSD) uplatom na tekući račun Prodavca.

Način plaćanja će biti definisan predračunom. Načelno, kupci plaćaju avansno i jednokratno. Osim avansne uplate kupac može plaćati dinamikom propisanom posebnim komercijalnim uslovima, odredbama Ugovora o poslovno tehničkoj saradnji ili posebnog kupoprodajnog ugovora. U slučaju da ništa od gore navedenog nije definisalo dinamiku plaćanja, kupac je obavezan da izmiri sva dugovanja najkasnije 15 dana nakon fakturisanja roba i usluga.

Prodavac može, pod određenim dogovorenim uslovima, odobriti kupcu odloženo plaćanje. Pri tome kupac zadržava pravo da od kupca zahteva

bankarske garancije, dostavu menica i meničene dokumentacije ili nekog drugog sredstva obezbeđenja plaćanja. U slučaju odloženog ili zakasnelog plaćanja Prodavac zadržava pravo da prilikom naplate izvrši korekciju vrednosti preostalog duga srazmerno promeni kursa EUR-a u odnosu na domaću valutu ako je promena kursa veća od 2%. U slučaju da Kupac ne izvršava plaćanje dugova prema dogovorenoj dinamici Prodavac zadržava pravo da odaže isporuku do tada neisporučene robe.

6. ROKOVI ZA ISPORUKU I PREUZIMANJE ROBE

Prodavac je dužan da proizvedenu robu stavi na rasplaganje kupcu u roku isporuke definisanom u Ugovoru ili Predračunu. Period isporuke se računa od dana stupanja Ugovora na snagu, uplatom avansa ili nekim drugim uslovom definisanim u Ugovoru ili predračunu. Ukoliko zbog bilo kog razloga dođe do kašnjenja isporuke, Prodavac je dužan da učini sav mogući napor da to kašnjenje učini minimalnim, kako bi u potpunosti izbegao ili minimizirao potencijalnu štetu kupcu. U slučaju Više sile ili drugih nepredviđenih okolnosti na koje nema uticaj, Prodavac zadržava pravo odlaganje isporuke do 60 dana bez nadoknade time eventualno prouzrokovane štete.

Kupac se obavezuje da će preuzeti robu u definisanom roku isporuke. Prodavac može odobriti produženje ovog roka na osnovu pisanoj zahteve kupca. Po isteku definisanih odnosno naknadno odobreih rokova za preuzimanje Prodavac ima pravo da robu smesti u odgovarajuće skladište o trošku Kupca, o čemu će Prodavac obavestiti kupca u pisanoj formi, navodeći krajni rok za preuzimanje (po pravilu ne duži od 15 dana). Nakon isteka ovog roka Prodavac će smatrati da je roba preuzeta od strane Kupca i shodno tome zadržati pravo fakturisanja predmetne robe i usluga bez obrzira da li ju je kupac preuzeo ili ne. Kupac će preuzeti svaki dalji rizik u vezi sa gubitkom, oštećenjem ili daljim usklađenjem predmetne robe.

7. PROVERA PRI ISPORUCI I REKLAMACIJE KUPACA

Kupac je dužan da izvrši kvantitativnu i kvalitativnu proveru isporuke a ispravnost isporuke potvrđuje potpisom otpremnice od strane ovlašćenog lica Kupca. Nikakve žalbe u smislu nedovoljne količine ili neadekvatne isporuke Kupac ne može podneti po isteku roka od 8 dana nakon isporuke. Izuzetno kupac može podneti reklamaciju nakon ovog roka, ukoliko je evidentno da se ovakav defekt robe nije mogao ranije utvrditi ali najkasnije 15 dana nakon trenutka moguće pojave defekta isporučene robe. Po pravilu kupac dostavlja svoju reklamaciju Prodavcu u pisanoj formi, po mogućstvu popunom formulara za reklamacije koji mu Prodavac stavlja na raspolaganje.

Prodavac je dužan da na reklamaciju Kupca odgovori u roku od 3 radna dana, tako što u svom pisanoj odgovoru jasno iskazuje svoj stav po pitanju opravdanosti reklamacije kupca, merama koje planira da preduzme, a u slučaju prihvatanja reklamacijskih zahteva, i o najkraćem roku zadovoljavanja reklamacijskog zahteva kupca.

Iznimno, uz obostrano saglasnost, Prodavac može tražiti dodatno vreme radi utvrđivanja uzroka i opravdanosti reklamacije ali ukupno ne duže od 7 radnih dana nakon prijema reklamacije. U Isučaju bezuslovnog prihvatanja reklamacije Prodavac će učiniti sav svoj trud da u najkraćem mogućem roku otkloni nedostatke robe, izvrši potrebne popravke ili sanacije robe, ili ukoliko je neophodno, zameni robu ispravnom, o sopstvenom trošku.

8. VIŠA SILA

Ugovori kao i Standardni uslovi prodaje će biti privremeno suspendovani, bez odgovornosti, ako dođe do situacija na koje ne mogu uticati uključene strane, a koje se u praksi smatraju situacijama »Više Sile«. To su, ali ne ograničavajući se samo na navedene, sledeće situacije: nesrečni slučajevi, rat, požari, eksplozije, saobraćajne nezgode, poplave, sabotaže, stanje vanrednih vladinih mera, vanrednih i neočekivanih poremećaja na tržištu, štrajkovi i sl.

Specijalno uslovima »Više sile« smatraće se, vezano za poslove proizvodnje i isporuke profila, pucanje alata prilikom ekstrudiranja, dogotovnji zastoj u isporuci energetika (prorodnog gasa ili električne energije) bez odgovornosti Prodavca ili teže havarije prese za ekstruziju profila. Prodavac ne može snositi odgovornost niti konsekvence za eventualna kašnjenja isporuke profila nastale usled i tokom stanja »Više sile«.

Prodavac se obavezuje da će u najkraćem roku preduzeti sve što je u njegovoj moći da se ovakvo stanje prevaziđe. Ukoliko stanje Više sile potraje više od 180 kalendarskih dana, ugovorne strane mogu, uz pisani odluku trajno otkazati obaveze iz neostvarenog dela ugovora.

9. REŠAVANJE SPOROVA

U slučaju spora Prodavca i Kupca obe strane su obavezne da pokušaju da u duhu dobre saradnje nađu sporazumno rešenje. U situacijama kada se sporazumno rešenje ne može naći, suprotstavljene strane mogu potražiti rešenje u sudskom postupku, kod nadležnog, Privrednog suda u Pančevu.

10. POSEBNE NAPOMENE – ALUMINIJUMSKI PROFILI

10.1. SIROVINE I POSTUPAK PROIZVODNJE

Aluminijumski profili se proizvode postupkom ISTISKIVANJA (paralelno korишćeni termin je EKSTRUDIRANJE) koji je jedan od postupaka obrade

metala deformisanjem. Proces ekstruzije se obavlja u proizvodnom prostoru Prodavca - pogonu EKSTRUZIJE. Kao sirovina za izradu aluminijumskih profila koristi se legura aluminijuma koja po standardu EN 573-3 ima oznaku AlMg0.7Si (po standardu DIN 1725 AlMgSi0.5). Ova legura nosi i oznaku AA 6063 (Aluminum Association). Alternativno, profili se mogu ekstrudirati i od legure AA 6060. Prodavac će obavestiti Kupca već prilikom davanja predračuna a najkasnije pre proizvodnje profila, u slučaju korišćenja repromaterijala od legura različitih od gore navedenih.

10.2. ALATI ZA EKSTRUDIRANJE PROFILA

Proces proizvodnje profila ekstrudiranjem podrazumeva istiskivanje termički pripremljene legure presom kroz specijalno pripremljene alete koje definisu geometriju profila. Prodavac za proizvodnju profila koristi sopstvene alete, alete u vlasništvu kupca ili drugog vlasnika alata, po čijem se specijalnom pisanim odobrenju alati mogu koristiti za račun Kupca.

Po pravilu, prilikom korišćenja alata koji nisu u vlasništvu Prodavca, pristupeće se potpisivanju posebnog kupoprodajnog Ugovora ili Ugovora o poslovno tehničkoj saradnji između Prodavca i Kupca. U periodu do potpisivanja ovakvih ugovora podrazumevaće se važenje Standardnih uslova prodaje.

U principu, vlasnik alata snosi punu odgovornost oko eventualnih kršenja **autorskih prava i zakona o intelektualnoj svojini**, osim u slučaju kada Prodavac, po pisanim nalogu i dostavljenoj tehničkoj dokumentaciji u formi overenih tehničkih crteža Kupca, izvrši nabavku alata za proizvodnju profila za potrebe **Kupca**. U ovom slučaju, Kupac, kao vlasnik tehničke dokumentacije i kao nalugodavac izrade alata i profila, snosi punu odgovornost u vezi poštovanja gore navedenih prava, odnosno zakona.

10.3. VRSTE PROFILA

Prema svojoj nameni, aluminijumski profili su načelno podeljeni u tri osnovne grupe:

- **Standardni (trgovački)** – profili standardnog oblika kao što su »L«, »T«, kutijasti profili, cevi i slično;
- **Arhitektonski profili** – profili koji se koriste za izradu aluminijumske bravarije, prozora, vrata, fasada, podkonstrukcije i sl.
- **Uslužni** - ili tzv »industrijski« profili, profili koji se koriste za specifične potrebe Kupaca.

Osim gornje podele, profili su grupisani u tzv. **klase** koje predstavljaju **cenovne grupe profila**. Profili iz iste klase imaju iste cene po jedinici težine.

U predračunima i fakturama težine profila se izražavaju zbirno po cenovnim klasama.

10.4. MEHANIČKA SVOJSTVA PROFILA

Nakon postupka istiskivanja (ekstruzije) profili se po pravilu, dodatno termički tretiraju u peći za homogenizaciju ili tzv. »starenje«. Ovakav postupak obezbeđuje deklarisana mehanička svojstva profila. Prodavac na zahtev Kupca može dostaviti potvrdu o rezultatu ispitivanja zatezne čvrstoće i površinske tvrdote, izdatu od strane ovlašćene laboratorije.

Takođe, na izričit zahtev kupca, Prodavac može isporučiti profili koji nisu prošli postupak homogenizacije t.j. takozvane »nestarene« profile. Mehaničke karakteristike ovakvih profila odstupaju od deklarisanih ali će se kupcev zahtev smatrati njegovom saglasnošću da preuzeme ovake profile. Mehanička svostva profila su definisana standardom SRPS EN 755-1:2017

10.5. POVRŠINSKA ZAŠTITA PROFILA

Prodavac prodaje aluminijumske profile koji mogu biti bez površinske zaštite, koji se uobičajeno skraćeno zovu »**SIROVI**« profili ili profile sa naknadnom površinskom zaštitom koji mogu biti:

- »**Elosirani**« - profili sa površinskom zaštitom putem elektroličke anodne oksidacije ili tzv. **EOKSAŽE**
- »**Plastificirani**« - profili po RAL ton karti, sa površinskom zaštitom putem postupka elektrostatske pulverizacije (**PLASTIFIKACIJE**)

U slučaju isporuke profila sa površinskom zaštitom Prodavac će obezbediti kvalitet u skladu sa važećim standardima:

- **SRPS C.T7.220** za prostupak anodne oksidacije aluminijuma i legura aluminijuma
- **Qualicoat standards, SRPS EN 12206 - 1**
- **Qualanod standards, SRPS EN 12373 - 1**

Na zahtev Kupca, Tehnomarket će dostaviti tumačenje standarda Prodavac i Kupac mogu sporazumno napraviti interne kriterijume oko kvaliteta i načina provere kvaliteta površinske zaštite, što može biti posebno definisano odredbama kupoprodajnog ugovora, Ugovora o poslovno tehničkoj saradnji ili nekim drugim pisanim dokumentom.

10.6. GEOMETRIJA I TAČNOST DIMENZIJA PROFILA

Geometrija profila definisana je tehničkim crtežima koji služe za izradu alata. Tačnost izrade alata i profila, odnosno dozvoljene tolerancije, definisane su standardom SRPS EN 755-1:2017 , SRPS EN 755-9:2017 i SRPS EN 755-2:2014 i SRPS 12020-2:2017.

10.7. NARUČIVANJE PROFILA

Kupac, prilikom slanja svog zahteva ili narudžbe profila, trebalo bi da dostavi sledeće:

- a) **Kataloški broj** i/ili naziv uz detaljan opis profila koji bi trebalo da posluže da Prodavac nedvosmisleno identificuje profil koji je predmet zahteva odnosno narudžbe. U slučaju da kataloški broj nije naveden prodavac će ponuditi i isporučiti profile prema sopstvenom razumevanju zahteva kupca;
- b) **Dužinu profila** u kojoj treba isporučiti profile. Ukoliko dužina profila nije eksplicitno navedena prodavac će isporučiti profile standardne dužine. Standardna dužina šipki profila je 6,0 m. Specijalno za profile opšte namene (standardni trgovaci i arhitektonski profili), smatraće se da su profili standardne dužine i ukoliko su unutar opsega $6,0 \text{ m} \pm 5\%$;
- c) **Vrstu i oznaku boje površinske zaštite**, bilo da se radi o eloksiranju ili plastifikaciji profila. Ukoliko boja nije eksplicitno navedena smatraće se da plastificirani profili treba da budu u beloj RAL 9016 boji a eloksirani profili u »prirodnoj boji« E0. U slučaju da se vrsta površinske zaštite ne navede, podrazumevaće se da treba isporučiti profile bez površinske zaštite t.j. isporučiće se tzv. »sirovi« profili.
- d) **Količinu profila** koju treba isporučiti izraženu bilo u broju šipki definisane dužine, ukupnoj dužini ili težini profila.
- e) Eksplicitna napomena ukoliko se traže »nestareni« profili. Ukoliko se ovo ne navede, podrazumevaće se da se traže »ostareni« profili.

Prilikom naručivanja profila treba imati na umu da su u katalozima dati podaci o tzv »teorijskim« težinama profila i da ove »specifične« težine po jedinici dužine (kg/m) najčešće ne odgovaraju stvarnim težinama profila. Alati za ekstruziju daju u početku eksploatacije profile čija je stvarna težina manja od teorijske, da bi tokom vremena ona rasla i postala i veća od teorijske. Kada se uoče značajnije razlike (više od 10%) između »teorijske« težine koje se koriste u predračunima u odnosu na »stvarno izmerene« koje se javljaju u računima, Prodavac ima obavezu korekcije ili zamene alata.

10.8. MINIMALNE KOLIČINE ZA NARUČIVANJE

Prilikom naručivanja standardnih trgovackih profila kao i Arhitektonskih profila iz programa TEHNOMARKETa minimalna količina za narudžbu je jedna šipka, standardne dužine od 6,0 m.

Ukoliko Kupac naručuje tzv. »uslužne« profile minimalna količina za narudžbu je 500 kg po alatu. Na poseban zahtev kupca mogu se privatiti i manje narudžbe (ne manje od 300 kg po alatu) pri čemu Prodavac zadržava pravo da primeni odgovarajuće cenovne dodatke koji se načelno kreću od 5% do 15%.

Ovi cenovni dodaci mogu biti predmet posebnih dogovora, sporazuma ili deo eventualno potpisanih ugovora.

10.9. NESTANDARDNE DUŽINE PROFILA

Na zahtev kupca mogu se isporučiti profili i drugih, nestandardnih dužina pri čemu se kupcu predočava sledeće:

Sečenje profila na liniji za ekstrudiranje, (pre postupka »starenja« profila) je tzv. »**Grubo sečenje**« sa tačnošću $\pm 10 \text{ mm}$ i ono je uključeno u standardnu cenu profila. Minimalna dužina profila pri ovakovom sečenju je 2,0 m. Ukoliko Kupac zahteva isporuku profila kraćih od 2,0 m kao i u situacijama kada se traži precizno sečenje tačnosti +/- 1 mm vrši se naknadno sečenje ili tzv. »**Sečenje na preciznu meru**«. Prilikom ovakvih zahteva, Prodavac ima pravo da zaračuna cenovni dodatak proporcionalan težini sečenih profila, koji će biti predočen kupcu kroz ponudu ili predračun.

U slučaju zahteva isporuke profila nestandardne dužine (različite od 6,0 m) usled specifičnosti primenjene tehnologije, sa linije »grubog sečenja« dobija se izvestan broj šipki profila standardne dužine od 6,0 m. Broj takvih šipki će se blagovremeno predočiti kupcu da bi se on mogao opredeliti za jednu od opcija:

a) ...da preuzeme profile standardne dužine od 6,0 m (u praksi korišćen žargoniski termin »**prihvatanje prve ekstruzije**«) čija će težina biti fakturisana po ugovorenoj ceni.

b) ...da odbije preuzimanje standardnih profila od 6,0 m (žargoniski termin - »**odbijanje prve ekstruzije**«) što daje pravo Prodavcu da zaračuna cenovni dodatak na težinu isporučenih profila, proporcionalan težini otpadnih profila. Ovakav cenovni dodatak biće blagovremeno predočen kupcu ponudom, predračnom ili dostavljanjem informativne (budžetske) cene.

Maksimalna dužina profila je ograničena dužinom peći za starenje i ona iznosi 7,5 m što je ujedno maksimalna dužina za »sirove« i eloksirane profile. Za plastificirane profile maksimalna dužina je ograničena uobičajenim dužinama komora za plastifikaciju o ona iznosi uobičajeno do 6,5 m.